

АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ ИНТЕРЕСИТЕ НА СТУДЕНТИТЕ
КЪМ БАСКЕТБОЛНАТА ИГРА

Радослав Николов

STUDY INTERESTS OF STUDENTS TO THE BASKETBALL GAME

Radoslav Nikolov

Abstract: *Using the questionnaire method, a survey was conducted on the opinion of the students from the “D. A. Tsenov” participating in the basketball classes on: their attitude to the game; their assessment of the classes and the role of the lecturer at the higher school; about the state of the material and technical base; and their views on the control criteria.*

The aim of the study is an opportunity to build a holistic view of the popularity and development of basketball game among high school students.

Several statistical methods were used to process the survey results: graphical and tabular methods and methods for weak scale dependency analysis based on a square criterion.

Based on the study, basketball has been proven to be an important place in the physical education system, not only as a discipline in the high school, but also as a type of sport practiced by students, and in extra time in the form of basketball 3x3.

Key words: *basketball, survey, satisfaction.*

Посредством анкетния метод е направено проучване на мнението на студентите от СА „Д. А. Ценов“ относно интереса им към баскетболната игра, проведено през април 2017 г. В изследването участват както студенти (първи курс), избрали спорт „баскетбол“ като задължително-избирателна форма на обучение, така и студенти от по-горните курсове (факултативна форма на обучение), които продължават да посещават заниманията по баскетбол в извънучебно време. Общият брой на анкетираните е 57 студенти от първи до четвърти курс. Автоматизираната обработка на данните от изследването е реализирана с помощта на MS Excel и IBM SPSS Statistics.

Целта на изследването е възможност за изграждане на цялостна представа за популярността и развитието на баскетболната игра сред студентите във висшите училища. Поставената цел се реализира посредством анализиране на резултатите от проведеното анкетно проучване.

В анкетната карта въпросите са разпределени условно на три групи:

- Въпроси, свързани с оценка отношението на анкетираните към баскетболната игра;
- Въпроси, свързани с оценка на заниманията по баскетбол;
- Въпроси, свързани с критериите за осъществяване на контрол.

Включени са и въпроси, които дават информация за социално-демографските характеристики на изследваните, но поради техните близки стойности не са включени в анализа. Лицата, включени в анкетата, са млади хора във възрастовата група до 26 г., мъже, със завършено средно образование.

За обработка на получените резултати от изследването са използвани различни статистически методи: графичен и табличен метод и методи за анализ на зависимости при слаби скали, основаващи се на χ^2 – квадрат критерия.

χ^2 – квадрат методът се прилага при обработката на данните от анкетното проучване за мнението на студентите за оценка на тяхното отношение към баскетболната игра. С помощта на критерия се проверява наличието на закономерна връзка между две избрани променливи от анкетната карта и въз основа на получената емпирична стойност на χ^2 – критерия се определя значимостта на връзката между тях. Степента на зависимост между променливите се извършва с помощта на корелационния коефициент на Крамер.

Табличният метод (Стойков, Цанова, 2011: 19) дава възможност да се представи голяма по обем информация в кратка форма и да се разкрие същността на изучаваното явление, неговата структура и взаимовръзки с други явления. В анкетното проучване се прилагат и т.нар. таблици на разпределение за групиране на единиците по два (или повече) признака. При двумерните таблици определенията на единия признак се разполагат в заглавния ред, а на другия – в челната колона. Единиците попадат в клетки от таблицата, като отговарят едновременно на определенията и на двата признака.

Графичните изображения са метод за визуално представяне на информацията. В настоящото изследване се прилагат различни по вид графични изображения в зависимост от целите на анализа.

Анализ на резултатите

Отношението на анкетираните към баскетболната игра

Първият въпрос от тази група е: „*Какво е отношението Ви към баскетболната игра?*“. Възможните отговори са четири, като най-много от отговорилите са в групата „много ми харесва“ – 43 души. Останалите 14 определят баскетболната игра като харесвана. Последните две възможни позиции за отговор (отнасям се безразлично и не ми харесва) са с нулеви стойности, което определя баскетболната игра изцяло като харесван вид спорт. Такова разпределение на отговорилите е нормално, тъй като това е изборът на анкетираните, което предварително го определя като желан спорт.

С цел оптимизиране на резултатната информация в таблица 1. са представени обвързано резултатите от отговорите на два от въпросите:

Таблица 1.

Отношение към баскетболната игра и честота на заниманията с баскетбол (брой)

Отношение към баскетболната игра	Честота на заниманията с баскетбол					Общо
	Неотговорили	Постоянно	От време на време	Рядко	Без занимания	
Много ми харесва	0	23	14	5	1	43
Харесва ми	1	1	8	2	2	14
Общо	1	24	22	7	3	57

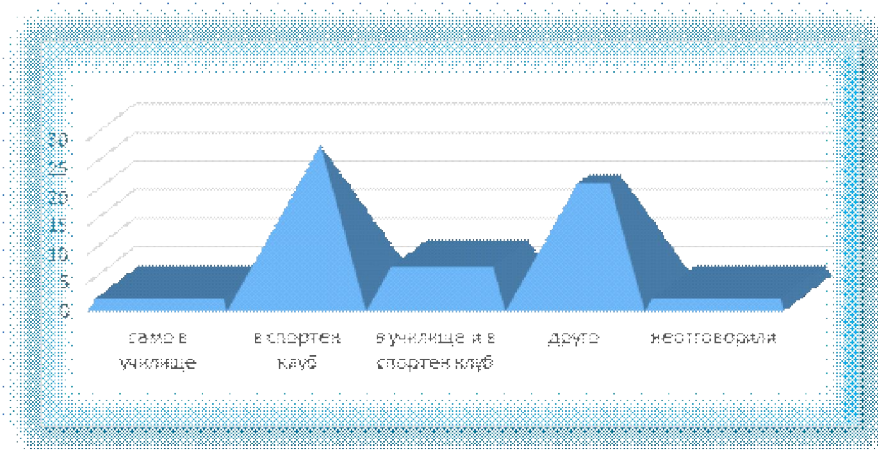
Четвърти въпрос съдържа повече ненулеви значения за отговор. Въпросът е: „*Занимавали ли сте се с баскетбол преди постъпването Ви във ВУЗ?*“. От анкетираните 57 души, преобладаващата част (80,7% в относителни единици) са се занимавали като: 24 (42,1%) са се занимавали активно, а 22-ма (38,6%) – от време на време.

При двумерното разпределение може да се проследи разпределението на отговорилите едновременно по двата признака, откъдето може да се получи и ориентировъчна информация за зависимостта между тях – логично преобладаващата част от анкетираните (23 души или 40,35%, от всички респонденти) много харесват играта и се занимават постоянно с баскетбол.

Степента на зависимост между двата показателя се измерва посредством емпиричния χ^2 -критерий и корелационния коефициент на Крамер. Емпиричният χ^2 -критерий е статистически значим при ниво на значимост, а степента на зависимост е от порядъка на $V=0,478$, което го определя като значителна зависимост по скалата за оценяване.

По подобен начин се интерпретират всички въпроси в анкетната карта. С цел да се избегнат повторенията информацията е представена по възможност само описателно.

Последният въпрос от тази група е: „Къде упражнявахте спорта баскетбол преди постъпването си във ВУЗ?“ с четири възможни отговора. Разпределението на отговорилите е представено на фигура 1.

Фигура 1. Място на заниманията с баскетбол преди постъпването си във ВУЗ?

Преобладаващата част от респондентите (45,61%) са играли баскетбол само в училище, а 35,09% от тях са се занимавали и в училище и в спортен клуб. Двама от анкетираните са отговорили в свободен текст: на улицата и в свободното си време. Това означава, че всички анкетираните са играли баскетбол преди постъпването си във висшето училище, което е свързано и с изявен интерес към играта.

При двумерното разпределение на анкетираните (таблица 2.) може да се проследи едновременно честотата и мястото на заниманията с баскетбол. Преобладаващата част от постоянно занимаващите (24,56%) се упражняват баскетбол в училище и спортен клуб, а най-голямата част от играещите баскетбол „от време на време“ (14 души) са посочили като място на заниманията „само в училище“. Коефициентът на Крамер е статистически значим (Аррох. Sig.=0,008) при риск за грешка и е от порядъка на Cramer's V=0,378.

Таблица 2.

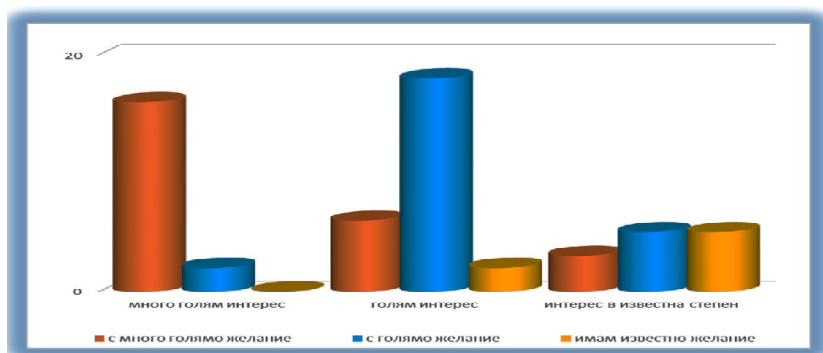
Място и честота на заниманията с баскетбол (брой)

Място на заниманията с баскетбол	Честота на заниманията с баскетбол					Общо
	Неотговорили	Постоянно	От време на време	Рядко	Без занимания	
Неотговорили	0	0	1	0	1	2
Само в училище	1	4	14	5	2	26
В спортен клуб	0	6	1	0	0	7
В училище и спортен клуб	0	14	5	1	0	20
Друго	0	0	1	1	0	2
Общо	1	24	22	7	3	57

Оценка на заниманията по баскетбол. Тази група включва най-много въпроси. Първият от тях е „Посещавате ли с желание заниманията по спорт във ВУЗ?“. Отговорите на този въпрос показват положително отношение и изразено желание за играта при по-голямата част от анкетираните (87,19%). При последната позиция на този въпрос (с нежелание) няма регистрирани отговори.

На въпроса „Проявявате ли интерес към заниманията по баскетбол във Вашия ВУЗ?“ по-голямата част от респондентите (77,19%) отговарят положително. Колебливи в отговора си са 22,81% от анкетираните. Липсват отговори на последната позиция от този въпрос: „не проявявам интерес“.

Интересни резултати се получават при обвързване на двата въпроса: желанието за занимания с баскетбол и интересът към играта (фигура 2).

Фигура 2. Разпределение на анкетираните според тяхното желание за участие в занятията по баскетбол и интереса към играта

Групирането на преобладаващата част от единиците (таблица 3.) е по главния диагонал на таблицата, което определя зависимостта между двата критерия като значителна по сила. Емпиричната стойност на χ^2 -критерия при взаимовръзката между желанието за занимания по спорт (баскетбол) и интереса към играта, доказва нейната статистическата значимост – $\chi^2=30,38$ при равнище на значимост $\alpha = 0,001$ и степен на зависимост, измерена посредством коефициента на Крамер в размер на $V=0,516$.

Таблица 3.

Разпределение на анкетираните според тяхното желание за участие в занятията по баскетбол и интереса към играта (брой)

Желание за посещаване на заниманията по спорт (баскетбол)		Интерес към заниманията по баскетбол			Общо
		Много голям интерес	Голям интерес	Интерес в известна степен	
Много голямо желание		16	6	3	25
Голямо желание		2	18	5	25
Имам известно желание		0	2	5	7
Общо		18	26	13	57

Основните *мотиви за участие в заниманията по баскетбол* са разгледани в шести въпрос от анкетната карта. При него всеки анкетиран може да посочи повече от един отговор. Водеща позиция с най-много отговори е „добрата спортна форма“ – 36 души (63,16%), следван непосредствено от „удоволствие и наслада от играта“ – 34 души (59,65%). От отговорилите 42,10% залагат на „укрепване на здравето“. Немалък е и дялът на тези, чийто мотив се свързан със „създаване на нови приятелства и социални контакти“ в заниманията по баскетбол (31,58%). Визуализацията на този въпрос е представена на фигура 3.

Отговорите показват освен желание за игра и информираност на студентите по отношение на положителните резултати, които могат да се постигнат от играта.

Фигура 3. Мотиви за участие в заниманията по баскетбол

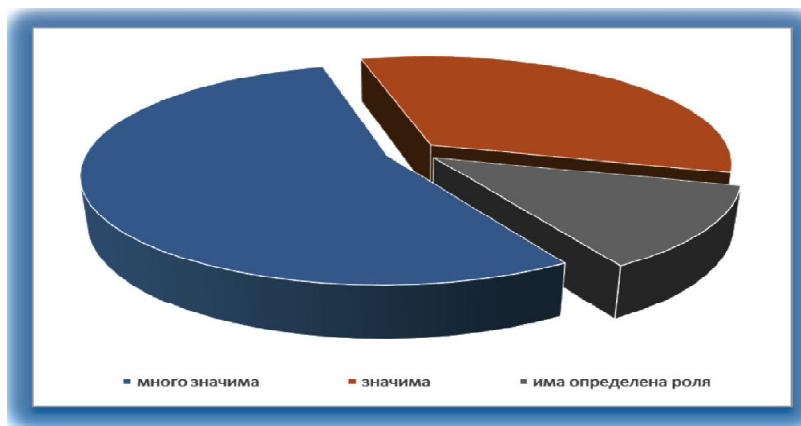
В таблица 4. е представено разпределението на анкетираните едновременно по двата въпроса: мотивите за участие и желанието за посещаване на заниманията по баскетбол. Студентите, които посещават занятията с „много голямо желание“ (25 студенти), залагат на предимно добрата спортна форма и на положителните емоции от играта. На трето и четвърто място с еднакъв брой отговори са мотивите „укрепване на здравето“ и „развитие на физическите качества“.

По същия начин са групирани и отговорите на студентите, посещаващи занятията с „голямо желание“. При тези, чието желание за посещаване заниманията със спорт е колебливо, няма изразен приоритет в мотивите за участие – те по-скоро посещават заниманията по баскетбол по задължение, заради отчитане на присъствие в часовете.

Таблица 4.
Разпределение на анкетираните според мотивите и желанието им за посещаване на заниманията по баскетбол (брой)

Мотиви за участие в заниманията по баскетбол	Желание за посещаване на заниманията по баскетбол			
	Много голямо (25 души)	Голямо желание (25 души)	Известно желание (7 души)	Общо
Укрепване на здравето	10	11	3	24
Добра спортна форма	20	15	1	36
Красива фигура	6	1	0	7
Развитие на физическите качества	10	3	2	15
Преодоляване на стреса и умората в ежедневието	5	8	2	15
Създаване на повече положителни емоции	19	13	2	34
Създаване на нови приятелства и социални контакти	7	8	3	18

Относно *ролята на преподавателя по спорт (баскетбол)* за създаване на интерес към баскетболната игра, преобладаващата част от анкетираните я определят като много значима (54,39%) и значима (33,33%) (фиг. 4.). Само седем от анкетираните дават „определена роля“ на преподавателя за създаване на интерес към играта. По последната позиция: „няма такава роля“ – няма регистрирани отговори.

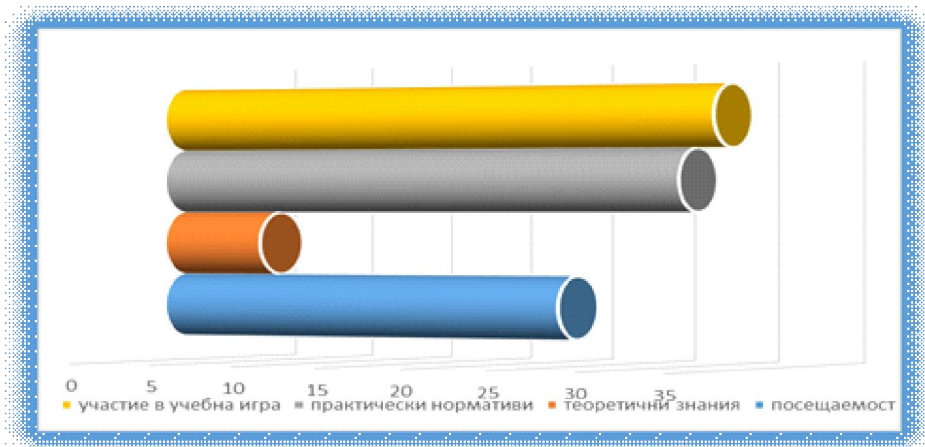

Фигура 4. Роля на преподавателя за създаване на интерес към баскетболната игра

На въпроса „Удовлетворени ли сте от заниманията по баскетбол?“ преобладаващата част от анкетираните отговарят положително – 28 (49,12%) са удовлетворени в голяма степен, 27 (47,37%) са по-скоро удовлетворени и само по един от анкетираните отговарят: по-скоро не съм удовлетворен и съвсем не съм удовлетворен.

Честотата на заниманията по баскетбол също определя желанието и мотивацията за игра. Преобладаващата част от студентите изразяват желание за занимания седмично (57,84%), 21,05% от тях биха искали ежедневно да играят баскетбол, а останалите (12 души или 21,05%) са за запазване на едно учебно занятие седмично.

Въпроси, свързани с критериите за осъществяване на контрол. Относно критериите за осъществяване на контрол, преобладаващата част от респондентите залагат на „участието в учебната игра“ (57,89%) и покриване на практическите нормативи (54,39%). Немалка част от тях (42,1%) определят посещаемостта на учебните занятия като критерий и само 6 души – дават като отговор „теоретични знания“ за играта. Сумата от получените отговори превишава 100%, поради възможността за повече от един отговор (фиг. 5.).

Фигура 5. Предпочитание за осъществяване на контрол

Само трима от студентите са отговорили на осми въпрос от анкетната карта: „Ако не сте удовлетворен от участието в заниманията по баскетбол, напишете причините за това“. Като причини се посочват старата материална база, малкото на брой часове за учебни знания по баскетбол и недостатъчното старание от студентите по време на учебната игра.

Въз основа на проведеното изследване се доказва, че баскетболът заема важно място в системата на физическото възпитание, не само като учебна дисциплина във висшето училище, но и като желан вид спорт, практикуван от студентите и в извънучебно време. Резултатите от анализа са основа при обучението по физическо възпитание и спорт (баскетбол) с цел подобряване на учебния процес чрез: селекция при образуване на групите според качествата на студентите – тренирали и нетренирали; увеличаване броя на заниманията и най-вече повече възможности за извънучебни занятия.

ЛИТЕРАТУРА

Алексиева, М., П. Милонас (2018) *Установяване разликите в мотивацията за участие в спортни занимания при ученици от Гърция и България*. София: Спорт и наука, № 4, ISSN 1310-3393, с. 136–147. // **Aleksieva, M., P. Milonas (2018)**. *Ustanoviavane razlikite v motivacijata za uchastie v sportni zanimanija pri uchenici ot Garcija I Balgaria*, spisanie. Sofia: Sport i nauka, № 4, ISSN 1310-3393, p. 136–147.

Атанасова, Н. (2012). *Маркетингови изследвания в спорта*. София: НСА ППЕС. // **Atanasova, N. (2012)**. *Marketing research in sport*. Sofia: NSA PRES.

Бъчваров, М., Л. Петров, Й. Иванов (2008). *Спортология – същност, подходи, експерименти*. Велико Търново: I&B. – ISBN 978-954-9689-48-8. // **Bachvarov, M., L. Petrov, J. Ivanov (2008)**. *Sportologia – sashtnost, podhodi, eksperimenti*, Veliko Tarnovo: I&B.

Коцев, Л., Л. Петров (2018). *Разкриване на основните фактори за успеваемостта на баскетболната игра при студенти*. Велико Търново: Педагогически алманах, № 1, с. 61–65. // **Lachezar Koccev, Lyudmil Petrov (2018)** *Discussion of the main success factors in the basketball game for students*, Veliko Tarnovo, списание „Педагогически алманах“, № 1, с. 61–65.

Киров, Д. (2016). *Анкетно проучване при ученици от частно американско училище в гр. Пафос, Кипър*. Международна научна конференция „Педагогическо образование – традиции и съвременност“. Велико Търново: Педагогически факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. – ISSN 2534-9317. // **Kirov, D. (2016)** *Anketno prouchvane pri uchenici ot chastno uchilishte v gr. Pafos, Kipar*. International Scientific Conference “Pedagogical Education – Traditions and Contemporarity”. Veliko Tarnovo: Faculty of Pedagogy, University “St. Cyril and Methodius“. – ISSN 2534-9317.

Маргаритова, В., Л. Петров. (2010). *Спортна статистика*. Велико Търново: I&B. // **Margaritova, V., L. Petrov. (2010).** *Sports statistics*. Veliko Tarnovo: I&B. – ISBN 978-954-9689-55-6.

Петров, Л. и др. (2011). *Баскетбол – теоретически основи*. Велико Търново: I&B. // **Petrov, L. et all (2011)** *Basketbol – teoreticheski osnovi*. Veliko Tarnovo: I&B. – ISBN 978-954-9689-62-4.

Петров, Л. (2011). *Хolistична същност и функции на подготовката на млади баскетболисти*, Велико Търново: I&B. // **Petrov, L. (2011).** *Holistichna sashnost i funkcii na podgotovkata na mladi basketbolisti*. Veliko Tarnovo: I&B. – ISBN 978-954-9689-61-7.

Стойков, И., С. Цанова. (2011). *Статистика и математическо моделиране*. Велико Търново: Фабер. // **Stojkov, I., S. Tsanova (2011).** *Statistics and mathematical modeling*. Veliko Tarnovo: Faber.

Църва, Р. (2013). *Проблеми на контрола в баскетбола*. София: Бolid ИНС. // **Carova, R. (2013).** *Problemi na kontrola v basketbola*. Sofia: Bolid INS.